

Signali i sustavi
Završni ispit (grupa A) – 21. lipnja 2012.

1. **(9 bodova)** U ovom zadatku ispitujete svojstva dva sustava $S_1[u(n)] = 3u(n) + 5$ i $S_2[u(t)] = \sin(\pi t)u(t)$. Napomena: Za svaku traženo svojstvo obavezno napišite postupak ispitivanja.
- a) **(1 bod)** Navedite definiciju linearnog sustava.
  - b) **(2 boda)** Ispitajte je li sustav S_1 linearan.
  - c) **(2 boda)** Ispitajte je li sustav S_2 linearan.
  - d) **(2 boda)** Ispitajte je li sustav S_1 vremenski stalan.
  - e) **(2 boda)** Ispitajte je li sustav S_2 vremenski stalan.
2. **(9 bodova)** Vremenski diskretan kauzalan sustav opisan je diferencijskom jednačbom $y(n) - \frac{3}{4}y(n-1) = u(n)$. Neka je pobuda $u(n) = \left(\frac{3}{2}\right)^n \mu(n)$ i neka je sustav MIRAN.
- a) **(3 boda)** Odredite impulsni odziv sustava.
  - b) **(3 boda)** Konvolucijskom sumacijom odredite odziv sustava na zadanu pobudu.
  - c) **(3 boda)** Postupkom u vremenskoj domeni odredite odziv sustava na zadanu pobudu.
3. **(9 bodova)** Vremenski kontinuiran kauzalan sustav opisan je diferencijalnom jednačbom $y''(t) + 12y'(t) + 45y(t) = u'(t)$. Neka je pobuda $u(t) = 48 \cos(15t) \mu(t)$ i neka su početni uvjeti $y(0^-) = y'(0^-) = 0$.
- a) **(1 bod)** Odredite prijenosnu funkciju sustava.
  - b) **(1 bod)** Odredite polove i nule sustava.
  - c) **(1 bod)** Navedite kriterij unutrašnje stabilnosti vremenski kontinuiranog sustava.
  - d) **(1 bod)** Prema navedenom kriteriju ispitajte unutrašnju stabilnost sustava.
  - e) **(5 bodova)** Korištenjem Laplaceove transformacije odredite odziv sustava na zadanu pobudu.
4. **(9 bodova)** Vremenski diskretan kauzalan sustav opisan je diferencijskom jednačbom $y(n) + \frac{3}{5}y(n-1) + \frac{2}{25}y(n-2) = u(n) + u(n-1)$. Neka je pobuda kauzalni niz $u(n) = \{5, 2, 5, 2, 5, 2, \dots\}$ (slijed 5, 2 se ponavlja unedogled) i neka su početni uvjeti $y(-1) = \frac{5}{2}$ i $y(-2) = -\frac{25}{4}$.
- a) **(1 bod)** Odredite prijenosnu funkciju sustava.
  - b) **(1 bod)** Odredite frekvencijsku karakteristiku sustava (nije potrebno računati amplitudu i fazu).
  - c) **(2 boda)** Odredite $\mathcal{Z}$ transformaciju $U(z)$ zadane pobude $u(n)$.
  - d) **(5 bodova)** Bilo kojim postupkom odredite odziv sustava na zadanu pobudu.
5. **(9 bodova)** Vremenski kontinuirani kauzalan sustav opisan je diferencijalnom jednačbom $y'(t) + a(t)y(t) = -u'(t) + 8u(t)$ pri čemu se parametar sustava $a(t)$ ponaša kako je prikazano slikom (mijenja vrijednost u trenutku $t = \ln 2$). Neka je pobuda $u(t) = \mu(t)$ i neka je početni uvjet $y(0^-) = 0$.
- a) **(7 bodova)** Odredite odziv sustava na zadanu pobudu.
  - b) **(2 boda)** Skicirajte dobiveni odziv.

